

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 599/2017-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 6. októbra 2017 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Lajosa Mészárosa (sudca spravodajca) predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom JUDr. Erikom Šablatúrom, advokátska kancelária, Holíčska 3043/13, Bratislava, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 18 C 201/2013 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a ako neprípustnú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 31. mája 2016 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“) vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) v konaní sp. zn. 18 C 201/2013 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

2. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva: „(...) Sťažovateľ podal dňa 15. 10. 2013 na Okresný súd Bratislava I žalobu proti Slovenskej republike v zastúpení Ministerstva spravodlivosti SR, Župné nám. 13, Bratislava vo veci škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom. Vec bola pridelená na vybavenie zákonnému sudcovi [REDACTED]. Konajúca sudkyňa výzvou zo dňa 20. 02. 2014, spis. zn.: 18C/201/2013-31 vyzvala sťažovateľa na zaplatenie súdneho poplatku za podanú žalobu vo výške 600,00 EUR. Výška súdneho poplatku bola nesprávne vyrúbená, pretože súdny poplatok mal byť len vo výške 20,00 EUR, ktorá výška bola súdom opravená na sumu 20,00 EUR výzvou na úhradu zo dňa 15. 05. 2014, spis. zn.: 18C/201/2013-39, ale až po sťažovateľovej sťažnosti predsedníčke Okresného súdu Bratislava I dňa 05. 03. 2014. (...)

Zo spôsobu konania konajúcej sudkyne je možné usudzovať, že enormne zvýšeným súdnym poplatkom zrejme chcela sťažovateľa finančne poškodiť, resp. ho odradiť od vybavenia spornej veci prostredníctvom súdu. Takéto konanie sudcu pokladá sťažovateľ za nečestné a nezlučiteľné s etikou sudcu.

V súdnom konaní vedenom pred Okresným súdom Bratislava I, č. k.: 18C/201/2013 sťažovateľ napáda nesprávny úradný postup, nečinnosť zákonného sudcu, prietahy v konaní na Okresnom súde Bratislava I, č. k.: 20C/61/2006, v ktorom za podané dovolanie na Najvyšší súd SR bol konajúcim súdom vyrubovaný súdny poplatok vo výške 3 240,00 EUR. V uvedenom konaní pri tom ide o spor, ktorý je oslobodený od platenia súdnych poplatkov, pretože sa jedná o pracovný spor, a to okamžité skončenie pracovného pomeru z dôvodu závažného porušenia pracovnej disciplíny (§ 68 ods. 1 písm. b./ ZP). Účelovo nesprávne vyrubovanie súdnych poplatkov Okresným súdom Bratislava I sa javí sťažovateľovi ako bežná pracovná metóda, avšak takýto postup súdu nebudí dôveru občanov.

V súdnom konaní č. k.: 18C/201/2013 napádanou touto ústavnou sťažnosťou došlo dňa 14. 07. 2015 k zmene zákonného sudcu, keď od 15. 07. 2015 namiesto [REDACTED] [REDACTED] vstúpila do konania sudkyňa [REDACTED].

Od podania žaloby dňa 15. 10. 2013 do dnešného dňa prešlo už 31 mesiacov a konajúci súd je nečinný, keď ešte nebolo vytyčené v konaní ani jedno pojednávanie. Podľa Európskeho súdu pre ľudské práva je doba dlhšia ako 6 mesiacov kvalifikovaná ako nečinnosť súdu. Na Slovensku je podľa štatistického zisťovania doba trvania v občianskoprávných sporoch 14,4 mesiaca.

V konaní č. k.: 18C/201/2013 je súd nečinný už 31 mesiacov a neuskutočnilo sa ani jedno pojednávanie a samotné rozhodnutie vo veci je v nedohľadne. Nekonaním súdu pretrváva u sťažovateľa stav právnej neistoty, čo v konečnom dôsledku znamená, že justícia zlyháva v základnom predmete svojej činnosti, výsledkom čoho je sústavné poškodzovanie základných práv a slobôd občanov ako aj práva na spravodlivé súdne konanie v zmysle článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v znení Protokolu č. 14 zo dňa 01. 05. 2010.

V čl. 1 ods. 1 Ústavy SR sa uvádza, že Slovenská republika je zvrchovaný, demokratický, a právny štát. Ústavou SR deklarovaná právnosť štátu však podľa sťažovateľa nekorešponduje so skutočnosťou, keď na súdoch, najmä na súde, ktorý je predmetom tejto sťažnosti od roku 1989 sústavne pretrvávajú konania s priťahmi. Podľa sťažovateľa neschopnosť alebo neochota štátu zabezpečiť občanovi, ktorý mu platí dane a štát mu ani nevie zabezpečiť funkčnú a spravodlivú justíciu, je nielen ponížujúce, ale táto dlhodobá neriešená frustrujúca realita podstatne vplýva na jeho život.

(...) Sťažovateľ navrhuje, aby Ústavný súd Slovenskej republiky po predbežnom prerokovaní sťažnosti podľa § 25 ods. 1 zákona Slovenskej národnej rady č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov svoju sťažnosť prijal na ďalšie konanie podľa § 25 ods. 3 citovaného zákona a aby v konaní vo veci samej vyhovel jeho sťažnosti.

Od Ústavného súdu Slovenskej republiky sťažovateľ požaduje primerané finančné zadosťučinenie v sume 6 000,00 EUR (slovom šesťtisíc EUR). Takto uplatnenú sumu primeraného finančného zadosťučinenia odôvodňuje tým, že právna neistota, v ktorej sa dlhodobu nachádza, mu spôsobila nielen materiálnu, ale aj nemateriálnu ujmu jeho osobe, ako aj jeho rodine. Ujma, ktorá mu bola spôsobená je uvedená v časti I tejto sťažnosti.

Sťažovateľ žiada tiež, aby mu Ústavný súd Slovenskej republiky uhradil trovy konania/trovy právneho zastúpenia v rozsahu procesných úkonov ako aj ďalších nákladov spojených s uplatňovaním ochrany jeho základných práv na Ústavnom súde Slovenskej republiky v sume 418,80 EUR (slovom štyristoosemnásť EUR 80 centov), za dva úkony právnej služby (1 úkon právnej služby 200,82 EUR) a 2x režijný paušál 17,16 EUR (1x režijný paušál 8,58 EUR), podľa vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení zmien a doplnkov.

Na základe uvedeného sťažovateľ navrhuje, aby Ústavný súd Slovenskej republiky prijal tento nález:

1. Základné práva [REDAKOVANÉ] (...) upravené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod spis. zn.: 18C/201/2013 porušené boli.

2. Okresnému súdu Bratislava I prikazuje, aby vo veci konal bez zbytočných prietáhov, a aby vo veci konal ako nezávislý a nestranný súd.

3. [REDAKOVANÉ] (...) priznáva finančné zadosťučinenie 6 000,00 EUR (slovom šesťtisíc EUR), ktoré je Okresný súd Bratislava I povinný vyplatiť do 15 dní od právoplatnosti rozhodnutia (nálezu).

4. JUDr. Erikovi Šablatúrovi, advokátovi priznáva trovy konania/trovy právneho zastúpenia 418,80 EUR (slovom štyristoosemnať EUR 80 centov, ktoré je súd povinný zaplatiť na účet advokáta (...) do dvoch mesiacov od tohto rozhodnutia (nálezu).“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne

neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 18 C 201/2013.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť podľa čl. 127 ústavy nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Ústavný súd v súlade s princípom subsidiarity svojej právomoci podľa citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde v danej veci skúmal, či sú splnené podmienky na konanie pred ním. V nadväznosti na to ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou vyžaduje, aby v prípadoch sťažností podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, v ktorých je namietané porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov v konaní pred všeobecným súdom, sťažovateľ preukázal aj využitie právneho prostriedku, na uplatnenie ktorého má sťažovateľ právo podľa § 62 ods. 1 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o súdoch“), t. j. podanie sťažnosti na prietahy v konaní predsedovi okresného súdu.

Ústavný súd už viackrát rozhodol (napr. II. ÚS 374/2014), že účelom práva účastníka konania pred všeobecným súdom podať sťažnosť na prietahy v konaní je poskytnutie príležitosti tomuto súdu, aby sám odstránil protiprávny stav zapríčinený porušením základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov. Preto ústavný súd o sťažnosti, ktorou je namietané porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy,

koná iba za predpokladu, ak sťažovateľ preukáže, že využil označené právne prostriedky podľa zákona o súdoch, alebo ak sa preukáže, že sťažovateľ túto podmienku nesplnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa (§ 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Podľa názoru ústavného súdu podanie sťažnosti na prietahy v konaní podľa § 62 ods. 1 zákona o súdoch, sa zásadne považuje za účinný prostriedok ochrany takých základných práv, ktoré súvisia so základným právom na súdnu ochranu, ako aj so základným právom na konanie bez zbytočných prietahov (napr. IV. ÚS 153/03). Účinnosť takeého právneho prostriedku ochrany pred zbytočnými prietahmi v súdnom konaní potvrdzuje aj znenie zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorý vo viacerých ustanoveniach zdôrazňuje povinnosť sudcu konať bez zbytočných prietahov a ustanovuje za také prietahy aj disciplinárnu zodpovednosť [§ 2 ods. 2, § 30 ods. 4, § 52 ods. 1, § 116 ods. 1 písm. b) a § 118 ods. 1 citovaného zákona].

Keďže zo sťažnosti doručenej ústavnému súdu vyplýva, že sťažovateľ, ktorý je kvalifikovane právne zastúpený, sťažnosť na prietahy v konaní nepodal a ani netvrdí, že ju nepodal z dôvodov hodných osobitného zreteľa [pričom jeho sťažnosť na výšku súdneho poplatku z 3. marca 2014 nemožno považovať za sťažnosť na zbytočné prietahy v napadnutom konaní], a existenciu takýchto dôvodov nemožno vyvodit' ani z obsahu jeho sťažnosti (§ 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde), ústavný súd opierajúc sa o svoju stabilnú judikatúru (napr. IV. ÚS 44/03, II. ÚS 7/04, II. ÚS 107/04) dospel k záveru, že vzhľadom na okolnosti prípadu niet dôvodu predpokladať, že by využitie sťažnosti podľa § 62 ods. 1 a nasl. zákona o súdoch neumožnilo účinnú ochranu základného práva sťažovateľa priznaného mu podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, a preto podľa § 25 ods. 2 v spojení s § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde bolo potrebné jeho sťažnosť odmietnuť z dôvodu neprípustnosti.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde rozhodol tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Ústavný súd nad rámec uvádza, že pokiaľ by v budúcnosti v postupe okresného súdu dochádzalo k priedňhom v konaní, sťažovateľovi nič nebráni v tom, aby opätovne podal kvalifikovanú sťažnosť pre porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy v zmysle čl. 127 ústavy.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. októbra 2017